KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 113 — 927 Federated Pressin jäsen Perjantaina, syysk. 30 p:nä—Fri., Sept. 30 Member The Federated Press XI Vuosik. — Vol. XI

RANSKALAISET KIIHKOILIJAT SYYTTÄVÄT NEUVOSTOLIITTOA

Sotakomisarin puhetta tulkitaan uuden sodan valmisteluksi

Lontoo, syysk. 28. — Daily Telegraphin Riikassa oleva kirjeenvaihtaja tiedoittaa, että Neuvostoliiton sotakomisari, Voroshilov, puhuessaan Odessassa lausui, että Neuvostoliiton sotavoimat varustautuvat taisteluun, joka tulee ratkaisemaan koko ihmiskunnan tulevan kohtalon. Edelleen hän lausui, että Neuvostovallan viholliset ovat aliarvioineet niiden sotilaallisten harjoitusten merkityksen, mitä Puna-armeija on suorittanut. Niiden yhteydessä on suoritettu koe-sotia, joihin muiden muassa ovat kommunistiset järjestö osallistuneet.

Moskova haluaa rauhallista ratkaisua

Moskova, syysk. 28. — Huolimatta siitä, että ranskalaiset porvarilehdet ovat hyökänneet rajusti Neuvostoliittoa vastaan, syyttäen sen lainahankintaa vain vallankumouksellisen liikkeen levittämisen keinoksi, ollaan Moskovan johtavissa piireissä kuitenkin toivovalla kannalla neuvottelujen jatkumisesta. Siellä käsitetään hyvin "yhdennentoista" hetken tuoma tilanne, jolloin englantilais-ranskalainen taantumuksellinen aines pyrkii hyökkäämään Neuvostovallan kimppuun aseilla, kun toisaalta harkitsevampi aines haluaisi selviytyä neuvottelujen kautta.

Maltillisempien porvarillisten ainesten taholta Ranskassa on ehdotettu annettavaksi Neuvostoliitolle $60,000,000 laina; siis puolet siitä, mitä se on halunut saada.

Ranska lähettää nootin

Pariisi, syysk. 28. — Ulkoministeri Briand on saapunut kiireellisesti Genevestä ja ensi viikolla annetaan vastaus Neuvostoliitolle, lainoja koskevassa kysymyksessä. "Petit Parisien" pitää varmana, että Ranskan hallitus tulee yksinkertaisesti ilmoittamaan Neuvostoliitolle, että sen esittämät lainanmaksuehdot eivät sisällä mitään muuta kuin sen, että sitä voidaan pitää epäsuorana neuvottelujen katkaisemisen ilmoituksena. Myöskään ei tultane katsomaan tarpeelliseksi enää kutsua koolle venäläis-ranskalaista velkakomissionia, koska esitetyt numerot eivät osoita mitään käytännöllistä pohjaa.

Jos tilanteessa tapahtuu kärjistyminen siihen suuntaan, kuin mainitun lehden arvelu osoittaa, niin silloin saattavat ratkaisevat hetket lähestyä erittäin nopeassa tahdissa.

Australian väkiluku kasvaa nopeasti

Melbourne, Australia. — Hallituksen tilastojen mukaan, on Australian väkiluku yli 6,000,000, verrattuna 2,500,000 asukkaaseen vuonna 1881. Vuodesta 1921 lähtien on väkiluku lisääntynyt 10.81%, verrattuna Canadan väkiluvun lisääntymiseen, joka samaan aikaan on kasvanut 8.15%. — Ilmankos täällä ollaankin mustasukkaisia siitä, että esim. Englannista menee suhteellisesti enemmän siirtolaisia Australiaan kuin Canadaan.

RANSKAN "TIIKERI" 86-VUOTIAS

Pariisi. — Ranskan kuuluisa politiikko ja entinen pääministeri, G. Clemenseau, on täyttänyt 86 ikävuotta. Kun hän oli 14-vuotias, karkotettiin hänen isänsä monarkistisen hallituksen toimesta. Pojasta tuli porvarillinen politiikko, jota kutsutaan yleisesti Ranskan "tiikeriksi". Hän lupasi kostavansa monarkisteille, kun isänsä karkoitettiin.

Washington, D. C. — Canadan sotaministeri on kysellyt Yhdysvaltain sotavirastolta tarpeellisia ohjeita sotakyyhkysten treenausta varten. Viime sodassa kyyhkysiä käytettiin hyvällä menestyksellä rintamatietojen välittäjinä ja uuden sodan varalta niitä aijotaan treenata täskin maassa.

Suomen Ammattijärjestö kasvaa nopeasti

Jäsenmäärä lisääntynyt vuoden aikana yli 20,000

Helsinki. — Suomen ammattijärjestön antaman tilaston mukaan toiselta vuosineljännekseltä käy ilmi, että järjestön jäsenmäärä neljänneksen lopussa oli 70,461, ollen lisäys edelliseen neljännekseen nähden 2,562.

Huomattava lisäys on tapahtunut vuoden kuluessa, sillä viime vuonna oli jäsenmäärä vain 50,000 seuduilla.

Yksityisistä liitoista on kaikista suurimmin kasvanut rakennustyöväenliitto, minkä jäsenmäärä nousi toisen neljänneksen aikana 2,986. Mainittu liitto on tällä kertaa järjestön suurin ja voimakkain.

Huomattavaa on että metallityöntekijäin liittokin on sulusta huolimatta lisännyt jäsenmääräänsä 305 neljänneksen aikana. Eräiden muiden liittojen jäsenmäärä on hiukan laskenut.

Lopulliset tiedot Kiinan hirmumyrskystä

KAIKKIAAN 5,000 HENKEÄ SURMAANTUNUT JA KODITTOMINA 100,000

Hongkong, Kiina. — Exchange Telegraph-toimisto tiedoittaa saaneensa lopulliset numerot syyskuun 10 päivänä Yeungkong Kwangtungissa raivonneen hirmumyrskyn ja hyökyaallon uhreina kuolleista. Kaikkiaan noin 5,000 henkilöä on näiden tietojen mukaan surmaantunut.

Kodittomia on vielä lähes 100,000, sillä myrsky ja hyökyaalto tuhosi kokonaan yli 20,000 kotia. Aineellinen vahinko lienee miljoonan dollarin vaiheilla. Mainittu maakunta tuhoalueineen sijaitsee noin 150 mailia lounaiseen Hongkongista.

Työläinen pudonnut 150 jalkaa ja kuollut

Winnipeg, — Ollessaan työskentelemässä korkean rakennuksen akkunalla, horjahti 24-vuotias sähkötyömies, C. Richards, yhdeksännestä kerroksesta alas kadulle. Pudotessaan tämän 150 jalkaa korkean välimatkan, suistui hän samalla rakennuksen edessä olevan lasikatoksen lävitse useiden silminnäkijäin seuratessa kauhulla tapahtumaa.

Suuret lentokilpailut suoritettu

Spokane, Wash., syysk. 26. — New Yorkista Spokaneen suoritetussa kilpalennossa on suoriutunut voittajana St. Paulista, Minn., oleva lentäjä C. W. Holman, ensimäisessä luokassa, ajalla 19 tuntia, 42 minuuttia ja 47 sekunttia, saaden palkinnoksi $10,000. Hänen lentonopeutensa oli keskimäärin 201,23 mailia tunnissa. Useita muita lentäjiä suoritti matkan perille asti, jonkunverran huonommalla ajalla. — Nämäkin lennot vaativat kaksi ihmishenkeä.

HARVINAISET HAUTAJAISET MOSKOVASSA

Moskova. — Associated Pressin kirjeenvaihtajan, Whiffen kuoltua, poltettiin hänen ruumiinsa ja tuhka levitettiin lentokoneella ympäri kaupunkia niille teille ja kaduille, missä vainaja oli paljon kulkenut. — Tuo lienee ollut lehtimiehen viimeinen toivomus.

Hankowin neuvoston päämies livistänyt

Kommunistien toimenpiteet peloittaneet "maltillista" johtajaa

Lontoo, syysk. 28. — Tilanne Hankowin englantilaisella alueella on muuttunut äkkiä erittäin sekavaksi, kun hiljakkoin perustetun yhdistetyn neuvoston puheenjohtaja on paennut kaupungista. Sanotaan, että kommunistit olisivat uhanneet hänen henkeään ja hän katsoi parhaaksi paeta englantilaiselle laivalle, joka oli lähdössä Shanghaihin.

Kommunististen sotilasjohtajien sanotaan painostavan, että Hankowin neuvoston puheenjohtajaksi tulee valita kiinalainen kommunisti, mutta "maltilliset" ovat siitä kieltäytyneet. Sen johdosta on tilanne kehittynyt äkkiä kriitilliseksi.

Kaksi itsemurhaa Niagaralla

Niagara Falls. — Viime sunnuntaina saatiin Niagaran-koskesta ylös eräs Buffalosta kotoisin oleva, 55-vuotias Mrs. E. Pitass, joka oli hypännyt koskeen viime perjantaina. Hän oli istuskellut kosken rannalla ja katsellut pitkän aikaa. Sitten hän oli yht'äkkiä hypännyt koskeen, ennenkuin kukaan ehti häntä estämään. — Hänen miehensä ei voinut selittää syytä tekoon.

Toinen ruumis saatiin koskesta ylös viime lauantaina ja tunnettiin Miss Jessie Biggariksi, myöskin Buffalosta. Hän oli hypännyt koskeen syyskuun 14 p:nä, mutta nyt vasta saatiin ruumis ylös.

Rautatieläiset vaativat oikeuksia

Vanhukset vaativat työpaikkansa palauttamista

Winnipeg. — Viime sunnuntaiiltana pidettiin täällä Columbushaalilla Canadan kansallisten rautateiden palveluksesta eroitettujen työläisten yhteinen kokous. Siellä hyväksyttiin päätöslauselma, jossa vaaditaan vanhuuden tähden rautatienpalveluksesta eroitettujen työläisten takaisin työhön ottamista, tai kohtuullisen vanhuudeneläkkeen maksamista.

Kokouksessa painostettiin, että CNR:n palveluksesta on poistettu sellaiset työläiset jotka ovat saavuttaneet 65 ikävuotta, tai olleet sitä vanhempia. Kuitenkaan he eivät ole nykyisen lain mukaan oikeutettuja saamaan vanhuudeneläkettä, ennen kun täyttävät 70 ikävuotta. Useita puhujia esiintyi kokouksessa ja lopuksi oli yleinen keskustelu. Päätöslauselmassa, joka päätettiin lähettää CNR:n presidentille ja hallituksen pääministerille, lausuttiin m.m. seuraavaa: "CNR:n käytäntöönottama menettelytapa, että työläiset eroitetaan palveluksesta, tultuaan 65 vuoden ikäiseksi, saattaa nämä työläiset ja heidän perheensä erittäin vaikeaan asemaan. Koska nykyään voimassa oleva vanhuudeneläkelaki ei myönnä eläkettä ennen kun 70 vuoden iässä, tulisi ryhtyä pikaisesti korjaamaan tätä epäkohtaa. Työläisiä tulee pitää rautatien palveluksessa 70 ikävuoteen asti, tai sitten tulee muuttaa vanhuudeneläkelakia siten, että 65 vuoden iässä olevat henkilöt ovat oikeutetut saamaan heille kuuluvan eläkkeen."

Tilaisuuden oli järjestänyt Canadan Työväenpuolueen osasto.

Lisää hevosia Neuvostoliittoon

Quebec, syysk. 28. — Toinen lähetys canadalaisia hevosia on parhaillaan merimatkalla. Viime perjantaina lähti Quebecista Neuvostoliiton höyrylaiva "Dekabrist", matkalle Leningradiin, vieden mukanaan 1.100 hevosta, jotka oli ostettu läntisistä maakunnista. Laivan kapteeni, Smirnov, lausui, että vastaisuudessa Neuvostoliitto tulee ostamaan hevosensa Montanasta Yhdysvalloista, mistä se saa hevosia $12, kun sen sijaan Canadassa on koroitettu hevosten hinta $30 päätä kohden.

LUNTA SATANUT

Ensimäisen lumen satoi syysk. 26 päivän vastaisena yönä C. N. R:n varrella, Ruelista länteen päin. Lunta tuli jo 4—5 tuumaa paksulta.

Siirtolaisuuden rajoittamista valmistellaan

VAADITAAN ENGLANTILAISTEN SUHDELUKUA KAHDEKSIKOLMASOSAKSI

Ottawa, syysk. 28. — Anglican kirkkokunnan taholta on tehty hallitukselle esitys, että siirtolaisuutta Europasta Canadaan alettaisiin rajoittamaan. Tämä kirkkokunta painostaa englantilaisten etujen asettamista etutilalle.

Tähän asti ei ole mitään eri maihin kohdistuvaa tarkempaa rajoitusta ollut, paitsi viime keväänä ryhdyttiin estämään sellaisten keski-europalaisten maahan saapumista, jotka eivät olleet naimisissa, tai muuten edesvastuullisessa asemassa perheen huoltajana.

Parlamentille on tehty esitys sellaisen lain laatimisesta, että kaikista siirtolaisista tulisi kaksi kolmasosaa olla englantilaisia ja loput muita kansallisuuksia. Ainoana pulmana on vaan se, että englantilaisia ei helposti saada tänne lähtemään riittävässä määrin. Vaikka Englannissa ei ole työväestön asema tällä kertaa kovinkaan edullinen, niin kuitenkaan eivät Canadan olot ole siinä määrin paremmat, että tänne kannattaisi erikoisemmin työläisten pyrkiä. — Siinä pulma, jota porvarillinen hallitus koettaa nyt parhaansa mukaan ratkaista, halpaa työvoimaa kaipaavien kapitalistien eduksi.

Vakoilijat tuomittu kuolemaan

KAKSI URKKIJAA AMMUTTU SUOMEN JA NEUVOSTOVALLAN RAJALLA

Moskova. (DW) — Leningradissa tapahtuneessa oikeudenkäynnissä, viittä monarkistista terroristia ja vakoilijaa vastaan, on neljä tuomittu kuolemaan ja yksi kymmenen vuoden vankilarangaistukseen. Tuomion julistamisen jälkeen luki tuomari valtion poliittisen osaston kautta tulleen tiedon, että syysk. 21 p:nä oli Suomen puolelta yrittänyt tulla rajan ylitse kolme aseistettua miestä. Mutta rajavartiain huomattua heidät, ryhtyivät he aseelliseen vastarintaan. Silloin rajavartio ampui heistä kaksi ja kolmas pääsi pakenemaan takaisin Suomen puolelle. Ammuttujen miesten mukana oli monarkistisia julistuksia ja välineitä urkintaa varten.

Suomen lahtarit avustajina

Kaikki viisi tuomittua havaittiin syyllisiksi terrorististen tekojen suorittamiseen ja suunnitteluun Neuvostovaltaa vastaan. Ohjeensa he olivat saaneet Suomen, Latvian ja Puolan ohranoilta. Eräs tuomituista sanoi saaneensa Latvian ohranalta ohjeita sellaisten tietojen hankintaan, jotka ovat tarpeellisia myöskin Ranskan hallituksen laivasto-attachealle. Alexander Balmassov selitti oikeudessa, että terroristien tarkoituksena oli räjähdyttää tehtaita, koska ne ovat kaikkein tärkeimpiä paikkoja Neuvostovallan vahingoittamiseksi. Hän on entinen Wrangelin armeijan kapteeni ja saanut palkkaa Pariisista, valkoryssien päämajasta, 1,600 markkaa ja Suomen urkkijatoimiston johtajalta, Rosensterniltä, 2,000 markaa kuukaudessa.

Oikeudessa myöskin selvisi, että Leningradin kauppatalon räjähdyttäjä, Soloviev, oli toiminut Rosenstrenin määräyksien ja ohjeiden mukaan. Mainittu räjähdys tapahtui viime kesäk. 7 p:nä.

Yleisen syyttäjän vaatimus

Syyttäjä vaati korkeimman tuomion langettamista syytetyille monarkisteille, sillä he ovat olleet sen terroristisen suunnitelman toteuttajina, joka laadittiin jo kaksi vuotta sitten, englantilaisen urkkijan Reillyn johdolla. Syytettyjen tarkoituksena on ollut, ei ainoastaan urkkiminen, vaan myöskin siltojen, tehtaiden ja muiden rakennuksien hävittäminen. Punaisen syyttäjän vaatimuksen otti oikeus huomioonsa tuomioiden langettamisessa.

Tuomittujen tekemät tunnustukset

Syytteessä olleet terroristit selittivät joutuneensa harhaanjohdetuiksi. Balamasoff lausui seuraavaa:

"Kun minä liityin neuvostovastaiseen järjestöön, minä vilpittömästi uskoin palvelleeni Venäjän etuja, mutta kaikki se, minkä minä olen nähnyt täällä, osottaa minun ihanteeni vääräksi. Minä olen antanut todistukseni vilpittömästi siinä toivossa, että se ulottuu minun emigranttitovereilleni saakka ja tekee mahdottomaksi kaikki tulevat yritykset ulkomailta. Jos oikeus luottaa minun katumukseni vilpittömyyteen, anon armoa."

Solski sanoi: "Tiedättekö mitä elämä on ulkomailla venäläiselle nuorukaiselle? Se on painajaista, joka on johtanut monet itsemurhaan ja minut tänne. Minä luulin voivani auttaa Venäjän kansaa. Minua uhattiin kuolemalla ellen tulisi. Minun oli valittava joko kuolema täällä, tai jos kieltäydyn tulemasta, kuolema siellä. Nyt näen mitä vääryyttä olen tehnyt. Minä en uskalla pyytää armoa, mutta olen kiitollinen ettei minun sallittu tehdä mitään pahaa omille kansalaisilleni. Minä tunnustan syyllisyyteni, mutta kun minut on täytetty emigranttilehtien valheilla, pyydän lievennystä tuomioon, jos se on mahdollista."

Stroieff sanoi m.m.: "Minä huudan tovereilleni ulkomailla, että se oli järjetöntä, toivotonta ja tarpeetonta. Me olimme sangen väärässä."

Suomalainen nainen tuomittu Neuvostoliitossa

Hilma Tuura tunnustanut että hän murhasi puolisonsa

Tselina, Don. syysk. 7 p. — Tänään oli esillä Salskin ylioikeudessa tov. Kustaa Tuuran murhajuttu, jossa oli syytettynä edellisen vaimo, Hilma Tuura. Oikeudessa kuulusteltiin parisenkymmentä todistajaa, niiden joukossa kaksi lääkäriä, sekä useita kirjallisia todistuksia (Hilma Tuuran menneisyydestä) Amerikasta, Cloquetista, Minn. Oikeuskuulustelu kesti yli 12 tuntia, jolloin oikeus antoi Hilma Tuuralle tuomion ensiluokan harkitusta murhasta: kahdeksan vuoden vankeusrangaistus ja sen jälkeen vielä olemaan kolme vuotta vailla kansalaisoikeuksia.

Kuten tunnettua, löydettiin tov. Kustaa Tuura asunnossaan Komm. Kylväjässä toukokuun 26 p. aamulla varhain kuolleena, kurku poikki leikattuna. Vainajan vaimo Hilma yritti heti uskottaa, että vainaja itse olisi partaveitsellä kurkkunsa poikki leikannut, sillä aikaa kun hän Kommuunan keittiöstä kävi vettä noutamasta. Kuitenkin epäluulo kohdistui heti sanottuun Hilma Tuuraan ja hänet vangittiin. Hän on ollut siitä asti pidätyksissä. Hilma Tuura kielsi syyllisyytensä vielä oikeudessakin loppuun asti, vaikka todistukset olivat häntä vastaan erittäin raskauttavia. Vasta sen jälkeen kun kuulustelun jälkeen tuomarit lähtivät oikeushuoneesta erikoishuoneeseen tekemään päätöstä, tunnusti hän oikeushuoneessa tyttärelleen Ellelle, että: Anna anteeksi, minä itse otin partaveitsen ja leikkasin isäsi kurkun poikki! Sittemmin kun tuomarit astui oikeushuoneeseen, ja luettiin tuomio, otti Hilma Tuura vastaan tuomionsa välinpitämättömällä kylmyydellä, kuten paatunut rikoksellinen ainakin.

— Työmies.

Kommunistien kokoukset kielletty

Berlin, syysk. 28. — Kun kommunistit ovat aikoneet pitää lukuisia mielenosoituksia ympäri Saksan maan, vastapainoksi isänmaallisten viettämille Hindenburgin syntymäpäiväjuhlille, on poliisi kieltänyt kaikkialla kommunistien kokouksien ja mielenosoituksien pidon. Tämä johtuu pelosta, että kahden äärimäisen joukon välillä saattaisi tulla yhteenottoja.

KUMOUKSELLISET VALLANNEET SWATOWIN KAUPUNGIN

Kantonin valtaaminen saattaa olla vain ajan kysymys

Peking, Kiina. — Kommunistisen Yeh Tingin johtamat joukot ovat valloittaneet Swatowin kaupungin, joka sijaitsee Etelä-Kiinan meren rannikolla ja on erittäin tärkeä strateeginen paikka. Tätä pidetään Pekingissä hyvin pahana merkkinä, sillä siellä arvellaan että kumoukselliset saavat Vladivostokin kautta lisää aseita ja ampumatarpeita.

Arvellaan Kantonin kukistuvan

Pekingissä ei ensinkään pidetä ihmeellisenä, vaikka Kanton tulisi kukistumaan aivan lähimpänä aikana ja joutumaan kumouksellisten haltuun. Ylimääräisen veron asettaminen Kantonin asukkaille, joka tekee noin $5,000,000, arvellaan olevan viimeisen kiristyksen pakenemisen edellä.

13 kommunistia ammuttu; useita vangittu

Moskova, — Kwangsin-maakunnan pääkaupungissa, Nanningissa on suoritettu kumouksellisten ainesten ahdisteluja. Tästä on ollut seurauksena yli 50 henkilön vangitseminen ja niistä on 13 miestä ammuttu ilman kuulusteluja. Kaikki ammutut olivat nuoria henkilöitä. Kun heidät vietiin teloitettavaksi, oli heidän viimeisinä sanoinaan: "Alas petturit! Alas Chiang Kai-shek! Eläköön kommunistipuolue!"

Hankowin lehdet kertovat, että tilanne tulee yhä kärjistyneemmäksi, sillä ruokatarpeet — suola ja riisi — ovat nyt lopussa. Wuhan hallituksen pankkiseteiien arvo laskee. Liikkeitä suljetaan, ihmisiä vangitaan ja uusia kuolemantuomioita pannaan täytäntöön joka päivä. Mutta samaan aikaan talonpoikain armeija on vallannut lähimmän kaupungin, Shenpaon.

Englantilaiset murhaajat työssään

Kantonin kiinalaiset lehdet kertovat, että englantilaiset lentokoneet ovat pommittaneet rannikolla olevia kiinalaisia kyliä. Useita taloja on hävitetty, mutta kuolleiden lukumäärästä ei tiedetä. Kiinalaiset tulevat protesteeraamaan tällaisesta teosta.

Amerikan fascisteja uhattu pommeilla

Nizza. — Viime sunnuntaina yritettiin lähellä Rivieraa tuhota Amerikan legionan johtajien juna, kahdella radalle asetetulla pommilla. Kun ensimäinen pommi räjähti ryhtyivät viranomaiset ottamaan selvyyttä, onko muitakin pommeja tiellä. Ja kuten tavallista, poliisit nytkin haistoivat, mihin pommit oli asetettu. Vieläpä kerrotaan lähelle samaa paikkaa pudotetun eräs taulu, jossa oli lause: Eläköön Sacco ja Vanzetti! — Voi olla hyvin paljon mahdollista, että teko on poliisin järjestämää provokatiota, vaikka siitä syytetään italialaisia anarkisteja.

Poliisimestaria ei eroiteta toimestaan

SYYTTEET EIVÄT KUULU OLEVAN KYLLIKSI SITOVIA

Windsor, syysk. 28. — Viime maanantaina kaupunginvaltuuston kokouksessa hyväksytty pormestari Jacksonin tekemä vaatimus, jota m. m. valtuusmies Curry voimakkaasti kannatti, että poliisimestari Daniel Thompson tulisi eroittaa toimestaan, on hyljätty eilen pidetyssä poliisikomissionin ylimääräisessä kokouksessa. Tuomari Coughlin ja Gundy olivat sitä mieltä, että syytöksiä ei ole kyllin tarkasti perusteltu. "Meidän tulee saada yksityiskohtaiset syytökset kirjoitettuna," sanoi Coughlin. Pormestari Jackson jäi komissionissa vähemmistöön.

Valtuusmies Curry kieltäytyi eilen esittämästä syytteitään yksityiskohtaisemmassa muodossa, mutta oletti että koko asia voidaan selvittää hallituksen komissionin edessä.

Tämäkin tapaus osoittaa sen omituisen ilmiön, että vaikkakin valtuusto tekee päätöksen ja vieläpä pormestari on sen takana, niin pari tuomaria voi jonkun muotoseikan perusteella kumota valtuuston päätöksen. Se on sitä porvarillisen järjestelmän "kansanvaltaa".

Vangitsemisia pommijutun johdosta

Nizza, syysk. 28. — Ranskan poliisi on vanginnut 20 italialaista ja espanjalaista epäiltynä niiden pommien asettamiseen, joista toinen räjähti ja toinen löydettiin Marseillesiin johtavalta rautatieltä, vähää ennen Amerikan legionalaisten matkustamista. Vangittujen kotoa sanotaan löydetyn anarkistista kirjallisuutta.

SUURI TULIPALO OTTAWASSA

Ottawa. — Viime sunnuntaina paloi täällä eräs raitiovaunutalli ja sen mukana 25 vaunua. Vahingot arvioidaan nousevan $200,000. Syynä paloon lienee ollut puutteellinen langoitus. Palopaikka oli hyvin lähellä hallituksen virkailijain ja Canadan kenraalikuvernöörin asuntoa, sekä eräitä arvokkaita puistoja. Vain suurilla ponnistuksilla palokunta sai suojeltua nuo kallisarvoiset omaisuudet.

SIAMILAISET KAKSOSET SAIRASTELLEET

Holyoke, Mass. — Amerikan siamilaiset kaksoset, Mary ja Margareta Gibbs, 14-vuotiaat, ovat olleet sairaana. Lääkärit jo arvelivat, että tulee tarpeelliseksi suorittaa leikkaus kaksoisten eroittamiseksi, jotta Margareeta voidaan pelastaa hengiin. Mutta nyt on Marykin alkanut paranemaan, vaikka kuumetta onkin ollut vielä 100 astetta.

Uskollinen rautatien palvelija

Toronto. — Oltuaan uskollisesti liki 50 vuotta rautatien palveluksessa, eroaa 69-vuotias konduktööri, Louis F. McCormick, toimestaan tänään, tehtyään viimeisen työvuoronsa Torontosta Port Huron'iin. Hän ei ole tämän ajan kuluessa ollut kertaakaan sairas eikä ole omasta tahdostaan menettänyt yhtään ainoata työpäivää. Tästä seikasta M. on erittäin "ylpeä". Hän aloitti palveluksensa Great Western rautatiellä jarrumiehenä, v. 1880. Niihin aikoihin jarrumiesten täytyi työskennellä vaunujen katoilla, joka varsinkin talvella oli hyvin vaarallista, kun katot olivat jäässä; myöskin jarrumiesten täytyi avustaa halkojen lastaamista veturiin niinä aikoina.

Kuularuiskut koululaisia vastassa

Rotukysymyksestä johtunut koululakko Amerikassa

Chicago, Ill., syysk. 28. — Garyssa, Indianan valtiossa on parhaillaan koululakko, jota kaupungin ja koulun virkailijat eivät ole saaneet päättymään. Viime maanantaina lakkoutui 1,400 korkeakoulun oppilasta, vaatien koulusta poistettavaksi 24 mustaihoista oppilasta. Kolme mustaihoisten työläisten joukko-kokousta on hajoitettu ja ympäri kaupunkia kiertelee kolme kuularuiskukomppaniaa kaiken varalta. "Lakkolaiset" ovat saaneet kylläkin pitää koululla meluavan kokouksensa, jossa he ovat kieltäytyneet palaamasta kouluun, ellei neekerien lapsia ajeta sieltä pois. — Nyt on asia jätetty kuusihenkiselle oppilasneuvostolle, ja koetetaan heidän avullaann saada sovinto aikaan.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina.

Toimittajat:

S. G. NEIL. T. N. CARLSON. R. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Monday, Wednesday and Friday.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:

Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa.
Avioliittoonmeno ilmotukset 50c palstatuuma.
Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa.
Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa.
Avioeroilmotukset $2.00 kertaa, $3.00 kaksi kertaa.
Kiitosilmotukset $1.00 kerta.
Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, $50c lisämaksu kiitoslauselta tai muistovärsyltä.
Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa.
Tilapäisilmottajien ja ilmotusakenttuurien on, vaatittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten, joilla on takaukset.

Maanantain lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa lauantaina, keskiviikon lehteen tiistaina ja perjantain lehteen torstaina kello 12 päivällä.

Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 536W.

Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne Street. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ontario, Canada.

General advertising rates 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Työväen sanomalehdistön kansainvälinen päivä

Lokakuun kolmas päivä on työväen sanomalehdistön kansainvälinen päivä, jona jokaisen luokkatietoisen työläisen velvollisuus on tehdä tunnetuksi taistelevaa työväenlehdistöä, huomauttaa Canadan kommunistipuolueen pää-äänenkannattaja viime numeronsa toimituspalstoilla olevassa pääkirjotuksessa ja jatkaa: Kapitalistiluokan käsissä on sanomalehdistön hallinta tehokas ase riistojärjestelmän säilyttämiseksi. Kapitalismin alkuaikoina puhuttiin paljo "vapaasta ja riippumattomasta lehdistöstä". Yksi syy tähän nyt niin naurettavaan harhakuvitelmaan "vapaasta sanomalehdistöstä" kapitalismin vallitessa, oli se helppous, millä perin vähävaraiset kirjottajat ja "kustantajat" saivat tuotteensa kansan luettaviksi. Tällöin eivät sanomalehdet olleet paljoa muuta kuin laajennettuja lentolehtisiä. Mutta tuo tilanne on kokonaan menneisyyden asia. Aivan samaten kuin pääoman jättiläismäinen kasaantuminen ja keskittyminen on yhä enemmän ja enemmän työntämässä syrjään pienkauppiaita, aivan samaten kuin kapitalismi sysää sivuun riippumattoman ja itsenäisen käsityöläisen, aivan samaten on pieni ja "riippumaton" sanomalehti tullut työnnettyä syrjään yksityisten miljonäärien tai suurten yhtiöitten omistamien sanomalehtien toimesta.

Sanomalehden julkaiseminen on muodostunut suurliikkeeksi. Se edellyttää suuren painon omistamista, se edellyttää aivoillaan ja käsillään työskentelevien työläisten palkkaamista ja parin painoksen ulosantamista jokaisena päivänä. Sanomalehdistö on "vapaa" miljonäärille; hän voi siinä ilmaista etujensa mukaisia mielipiteitä. Työläiselle merkitsee "vapaa" sanomalehdistö sitä, että hänellä on vapaus maksaa kaksi senttiä, jos hänellä ne sattuu olemaan, kapitalistin ulosantamasta sanomalehdestä.

Että tämä on totta, sen myöntävät itsensä kapitalistiluokan jäsenet joskus aivan avoimestikin. Loordi Hewitt, Englannin ylituomari, nostatti itseään vastaan suuren suuttumusmyrskyn Canadan kapitalistilehdistön taholta, kun hän lausui sen ilmeisen tosiasian, että sanomalehdistön omistavat ja hallitsevat hearstit, rothermeret ja muut samaan luokkaan kuuluvat.

Mitä voi työväenluokka näin ollen odottaa kapitalistiselta lehdistöltä? Ei mitään parempaa kuin järjestymättömät työläiset työnantajaliitolta. Kaikkein "vapaamielisimmälläkin" kapitalistilehdellä on varma ohjelma — mitkä hyvänsä ovatkaan sen erimielisyydet vanhoillisen lehden kanssa, ei se voi arvostella suuria ilmottajiaan, jotka ovat sen parhain tulolähde, ja ei tule kysymystäkään siitä, että se voisi hyökätä kapitalistisen järjestelmän perusteita — yksityisomistusoikeutta ja palkkatyötä — vastaan. Jotkut kapitalistiset sanomalehdet lausuivat ystävällisiä sanoja Saccon ja Vanzettin puolesta, mutta mikä oli seuraus? Liian avoimesta kirjottamisesta erotti New York World Heywood Brounin, yhden älykkäimmistä kirjottajistaan, joka kieltäytyi alistumasta. Boston Herald oli toinen kapitalistinen lehti, joka anoi Saccolle ja Vanzettille uutta kuulustelua. Mikä on sen kanta nyt? No niin, nyt kun nuo kaksi työläistä on telotettu, lyökäämme kättä ja olkaamme kaveruksia. Kuvernööri Fuller on hyvä, urhoollinen, vilpitön ja rehellinen mies, joka näki velvollisuutensa ja täytti sen. Samaten on Felix Frankfurter, joka luotti Saccon ja Vanzettin viattomuuteen. Paiskatkoot puolustuslakimiehet kättä kuvernööri Fullerin kanssa. Peli on ohi. Kohottakaamme toisillemme kolmekertainen eläköönhuuto. Näin puhuu ja menettelee "vapaamielinen" sanomalehdistö.

Aivan samaten on vapaamielinen ja vanhoillinen sanomalehdistö työläisiä vastaan näiden kaikissa luokkataisteluissa. Työläisten taistelu korkeammasta elintasosta on ainaisena vaarana kapitalistiselle järjestelmälle. Kapitalistilehdistö vihaa lakkoja ja ammattiliittoja ja työväenluokan poliittisia puolueita. Työväen luokkaliikkeen kasvamisessa näkee se vaaran nykyiselle järjestelmälle ja se on oikeassa. Mitkä kapitalistiset lehdet, jotka vastustivat imperialistista maailmansotaa? Missä ovat ne kapitalistiset lehdet, jotka järjestävät vastustusta seuraavan maailmansodan puhkeamiselle? Niitä ei ole yhtään. Päinvastoin kapitalistinen sanomalehdistö on kapitalistis-imperialistisen hallituksen välikeino joukkojen mielten myrkyttämiseksi — sotaan yllyttämiseksi — puolustamaan jonkun kapitalistisen ryhmän etuja keskenään kilpailevien kapitalistiryhmien välisessä taistelussa öljystä, hiilestä ja teräsmarkkinoista. "Vapaamielinen" lehdistö auttaa vanhoillista sanomalehdistöä ollessaan lyövinään korvalle sitä ajatusta, että Neuvostoliittoa saarretaan sotatarkotuksessa. Ei ole olemassa ainoatakaan vapaamielistä sanomalehteä, joka olisi vaatinut imperialistien aseistettujen voimien poistamista Kiinasta.

Työläisten täytyy rakentaa oma sanomalehdistönsä. Se ei tule olemaan "vapaa" lehdistö kapitalistisessa mielessä. Se tulee olemaan vastuunalainen sanomalehdistö — vastuunalainen työväenjärjestöille. Kapitalistit hyökkäävät neuvostolehdistöä vastaan sillä perusteella, että se ei ole "vapaa". Tällä he tarkottavat, että sanomalehdistö Neuvostoliitossa on työläisten yhteiskunnallista omaisuutta — lehdet ovat työläisten hallituksen, ammattiliittojen tai kommunistipuolueen äänenkannattajia. Kapitalistinen omistusoikeus sanomalehdistöön on hävitetty Neuvostoliitossa.

Työläisillä on edessään suuret taistelut. Suurin näistä on taistelu lähestyvää maailmansotaa ja Neuvostoliittoa kohtaan suunniteltua hyökkäystä vastaan. Meidän täytyy lainata enemmän huomiotamme ja tarmoamme Workerin rakentamiseen. Ammattijärjestön Edmontonissa pidetty edustajakokous hyväksyi päätöslauselman, missä arvosteltiin eräitä "työväenlehtiä", kuten "Labour Leader", "Canadian Labour Press" y.m., jotka ovat yksityisesti omistettuja pieniä lahjustenottoliikkeitä, joille tehtailijat antavat ilmotuksia. Näitten lehtien tuomitseminen on paikallaan. Mutta asiasta käydyn keskustelun aikana tekivät eräät "työväenjohtajat", kuten McCutcheon, hyökkäyksen Workeria vastaan. Miksi? Siksi kun Worker on luokkataistelun ja kommunistisen ohjelman äänenkannattaja. Siksi kun se on sovittelemattomasti puolustanut työläisten etuja. Reformistinen "Alberta Labour News" on saarnannut luokkayhteistoimintaa ja työväen pettäjäjohtajat hyväksyvät sen. Worker ei saa eikä koskaan tulekaan saamaan heidän hyväksymistään, koska se on vallankumouksellinen. Tästä syystä täytyy Canadan työväenluokan auttaa Workeria taistelurahaston ja suuremman levikin rakentamisessa. Yhdessä taistellen me voitamme!

Voitto kommunismille Irlannissa

Irlannin työväenliike saavutti huomattavan ja merkillepantavan voiton, kun yksi suosituimmista mainitun liikkeen jäsenjoukoista nousseista johtajista, Jim Larkin, tuli valittua Irlannin parlamenttiin Pohjois-Dublinista Irlannin työläisten liiton — Irlannissa läheisessä tulevaisuudessa muodostettavan kommunistipuolueen solun — vaalilistalla. Vaalitaistelusta ja Irlannin nykyisestä poliittisesta tilanteesta saamiensa luotettavien tietojen perusteella kirjottaa kommunistipuolueen pää-äänenkannattaja, että Jim Larkin oli kommunistisena ehdokkaana, julistaen uskollisuuttaan Kommunistisen kansainvälisen ohjelmalle. Hän oli ainoa Dublinista valituksi tullut työväenehdokas.

Yhtä merkitsevä kuin tämä voitto vallankumoukselliselle kommunismille, jatkaa mainittu lehti, oli se tappio, minkä kärsi Tom Johnston, virallisen työväenpuolueen — eli oikeammin, maan työväenaristokratian puolueen — viekas johtaja. Johnstonin musertava sivuunjoutuminen tapahtui hetkellä, millä hän oli uneksinut mahdollisesta Vapaavaltion pääministeriksi tulemisestaan, sen parlamentaarisen pulan seurauksena, minkä johti Irlannin parlamentin hajottamiseen. Johnston oli imperialisti, jolle oli kaikki kaikessa "Brittiläisen kansainyhteisön", toiselta nimeltään Brittiläinen valtakunta, säilyttäminen.

Cosgrave kykeni lisäämään seuraajainsa lukua vain neljällätoista ja hänellä on nyt kuuden edustajan enemmistö vastustuspuolueitten yli. Hänen puolueellaan on neljä ääntä enemmän kuin De Valeran johtamilla tasavaltalaisilla.

Larkinin voitto on voitto työläisten ja köyhien maanviljelijäin liitolle irlantilaisen kapitalismin ja brittiläisen imperialismin liittoa vastaan. Cosgraven hallitusta tukivat brittiläiset pankit, jotka täyttivät sen tappiot. Maan taloudellinen asema kuitenkin painaa raskaana joukkoihin. Maanviljelys on laskukaudessa ja työttömyys on kasvanut kaupungeissa.

De Valeran tasavaltalainen puolue on sinn-feinerien taistelutraditsionin ylläpitäjä ja missä hyvänsä Irlannin työläisten liitolla ei ollut ehdokasta, siellä kehottivat kommunistit joukkojen antamaan kannatuksensa työväenpuolueelle ja ellei silläkään ollut ehdokasta, niin sitten Fianna Failille. Cosgravea vastustaessaan nojaa De Valera kuitenkin Amerikan pääomalta tulevaan apuun, ja tämä sitoo hänet puolustamaan yksityisomaisuuden laitoksia. Mutta Irlannin kansanjoukot eivät voi vapautua, ellei saada toteutettua Irlannin työläisten liiton ohjelmaa, jonka pääkohtana on "työläisten tasavallan perustaminen maitten ja maan teollisen pääoman yhteiskunnallisen omistuksen pohjalle".

Meidän porvaristomme Canadassa on, kuten Irlanninkin kapitalistiluokka, kannattamassa brittiläisen hallitsevan luokan imperialistista ja sotaista ohjelmaa. Aivan samaten kuin Irlannin työväenluokkalaisten vallankumouksellisten, lausuu lainaamamme lehti lopuksi, täytyy Canadan työväenliikkeen taistella todellisesta itsenäisyydestä — itsenäisyydestä työläisten ja köyhien maanviljelijäin tasavaltana, joka itsenäisyys voi pohjautua liitolle Suurbritannian ja maailman muitten maitten työväenluokkien kanssa.

Edellämainittu on sama Jim Larkin-niminen kommunisti, joka, kuten muistettanee, siirtolaisviranomaisten ...

Onko kansanvalta epäonnistunut?

Olen tähän suomentanut kohtia erään väittelijän puheenvuorosta väittelyssä, joka on pidetty Ottawassa, Russell-teatterissa, 3 p. toukok. 1927. Kansanvallan epäonnistumisen puolesta väittäjät julistettiin voittajiksi ja saivat kultamitalin, taitavuudesta väittelyssä. Tulleena porvarien ja kapitalistien omasta suusta pitäisi sen olla terveellistä lukemista kansanvaltaisuusihanteita sairastaville (luokkatiedottomille ja sos.-demokraattismielisille) työläisille. Asiaa ei pitäisi pilata senkään, että kommunistit ovat tämän palkinnon (kultamitalin) ansainneet jo satoja ja tuhansia kertoja ennemmin, mutta he ovat saaneet vain kidutusta ja kuolemaa luokkaeroja tahi luokkavastakohpalkinnoksi.

"Mitä me tarkoitamme sanalla demokratia eli kansanvalta? Tarkka sanakirja selvittää sen "poliittiseksi ja lailliseksi yhdenvertaisuudeksi; yhteiskunnallinen tilanne, missä ei ole lakien tahi tapojen suosimia tia.

Kuka uskaltaisi vastustaa tähän selvitykseen sisältyviä ihanteita? Mutta kuka voi osottaa ainuttakaan yhteiskunnallista tilannetta eli valtiota, jossa nämä ihanteet olisivat vallitsevina. Kun me tarkastelemme kansanvaltaa, meidän täytyy analyseerata sitä semmoisena kuin se on ei teoriassa, vaan käytännössä, jossa se suosii ja suojelee väärää järjestelmää ja siitä johtunutta olotilaa, sillä se on meidän väitös, että laillista ja poliittista yhdenvertaisuutta ei ole olemassa missään niinsanotussa kansanvaltaisessa maassa.

Poliittisella arenalla niinkutsuttu demokratia on ainoastaan nimi, jolla suojataan järjestelmää, joka jakaa suosiota etuoikeutetulle luokalle, minkä puolestaan rahastaa poliittiset puolueet ja pitää niitä ja niitten toimintaa "morketissa".

Taloudellisella arenalla tämä etuoikeutettu luokka pitää täydellistä valtaa kansojen elämän yli, tuloksena hallinnastaan politiikan alalla. Vallitsevan demokratian alaisena hallitukset kannattavat ja laillistuttavat teollisuus- ja finanssijärjestelmää, joka on aiheuttanut ahneutta, vihaa, mittaamatonta köyhyyttä, surua ja murhetta ja hirmuisia sotia.

Poliittinen demokratia on hallitus, jota hoitaa rahaautokratia. Noin 60 prosenttia palkkatyöläisistä kieltäytyy nauttimasta luulotellusta äänioikeudesta. Ne sanovat, "mitä siitä on hyötyä". Ne eivät tiedä juuri miksi se on turhaa äänestää, mutta ne tietävät, että niin on asia. Sillä todellisuudessa on se hallitus, jota he valitsevat itselleen ja ne taloudelliset herrat, joita he palvelevat, aivan yksi ja sama. Nyt on tulemassa tiedoksi:

1) Että keisarien, kuninkaitten ja feodaalilordien yksinvaltaa on korvattu rahamonopoolin yksinvallalla.

2) Että tämä rahamonopooli on vain kourallisella miehiä itsekustakin maasta.

3) Että tämä rahamonopooli määrää, hyväksyy tahi hylkää lainlaadinnan varjelee profiittiansa, suojelee ystäviänsä ja boikottaa vihollisiansa; muokkaa ja muodostaa koko hallituskoneiston ja sanelee palkat, mitä maksetaan."

Ylläolevan todisteeksi esittää väittäjä ison joukon numeroita, huomattujen miesten lausunnoista, aikakausijulkaisuista, tutkijakomiteain raporteista y.m., jotka kaikki kumoamattomasti todistavat erilaisten ja kaikenlaisten monopoolien olemassaooa ja miten ne kaikki kontrolleeraavat ja käyttävät "demokraatista hallitusta" riisto-oikeuksiensa suojelemiseksi ja kansan hallitsemiseksi, ja lopuksi tietysti tulee siihen tulokseen, että demokratia semmoisena kuin se on käytännössä, on sekä poliittinen että taloudellinen epäonnistuma (eli pannukakku).

No niin, tässä se oli. Joillakin työläisillä kun on se paha vika, etteivät tahdo uskoa mitään, mitä kommunistit sanovat, elleivät porvarit sitä todista, niin siinä se on. Me kommunistit voisimme tuohon vielä lisätä, että yhteiskuntajärjestelmä, joka synnyttää luokkavastakohtia, myöskin synnyttää luokkataistelua ja luokkataistelussa on kansanvalta mahdottomuus, (ellemme kutsu työväenluokan diktatuuria kansanvallaksi, niinkuin nykyään nimitetään porvariston diktatuuria). Mutta silti ei kansanvalta saa lakata olemasta se ihanne ja päämäärä, johon on pyrittävä. Ja kommunistit pyrkivätkin siihen enemmän ja rehellisemmästi kuin kaikki muut — istit yhteensä. Sillä ne kannattavat yhteiskunnallisen vallan ottamista lukumääräänsä nähden suurimman ja voimakkaimman luokan käsiin, joka olisi jo itsessään iso askel kansanvaltaa kohti. Kun tämä luokka sitten, muuttamalla järjestelmän, tekisi riistosta elämisen ja vaurastumisen mahdottomaksi, häviäisi myöskin riistosta elävä luokka, sulautuisi työväenluokkaan, yhdeksi ainoaksi luokaksi tahi luokattomaksi kansaksi, jossa vasta voidaan toteuttaa kansanvalta. Tämä on ainoa tie kansanvaltaan muuta tietä ei löydy!

Se, että uskotella kansanvaltaa voitavan toteuttaa luokkayhteiskunnan vallitessa, on luokkatiedottomuudesta johtuvaa sairautta, jota ikävä kyllä, vielä suurin osa työväenluokan jäsenistä sairastaa ja joka on ottanut oikein pesänsä sosialidemokraatteihin.

I. Wester.

Toronton uutisia

Toimitukselle tulleessa kirjeessä ilmoittaa eräs toveri Torontosta, että siellä on viimeaikoina liikkunut kaikista eleistään päättäen ne samat miehet, jotka ryöstivät Port Arthurissa kelloseppä Ivari Salon. Lisäksi on heidän kumppanikseen yhtynyt eräs viime aikoina Torontossa oleskellut henkilö.

Toveri, joka asiasta ilmoittaa, sanoo lurjuksilla olleen siellä samat menettelytavat uhriensa etsinnässä kuin Port Arthurissakin, mutta eivät he tietävästi ole Torontossa vieraillessaan saaneet kovinkaan suuria aikaan.

Miehillä kuuluu olevan muuten erikoisia menettelytapoja uhriensa pyydystämiseksi. M.m. olivat he Torontossa eräälle miehelle tarjonneet jollakin nukuttavalla aineella täytetyn sikaarin ja kun mies oli sitä polttanut, oli hän nukkunut ja sitten herättyään huomannut rahansa ryöstetyiksi. Samat miehet ovat kuulemma vierailleet Timminsissäkin, ryöstäen siellä erään lesken. Kirjeenvaihtajamme oli pelastunut myrkytetystä tupakasta sillä, ettei hän tupakoimattomana ollut ottanut vastaan tarjottua tupakkaa.

Lähempiä tuntomerkkejä miehistä ei ole, mutta varoitamme kaikessa tapauksessa yleisöä kaikista tuntemattomista tunkeilijoista ja jos missä tahansa edellä kerrotunlaisia lurjuksia sattuu ilmenemään, niin ilmoittakaa heidät viranomaisille. Mitään sääliä mokomiin lurjuksiin nähden ei tarvitse noudattaa.

paitsi hedelmistä; niistä on tullut aivan täysi kato joistakin lajeista. O-m.m. luumuista ja päärynöistä. Omenia näyttää tulevan vain joitakin lajeja, joten niidenkin sato on vain puolinainen.

Taas ne vuotuiset maanviljelysnäyttelyt on ohi, niin kunnalliset kuin valtiollisetkin. Nämä näyttelyt kyllä ovat tavallaan hyvät ja innostavat, kaikenlaisen tuotannon alalla, kun siellä saa katsella ja verrailla eri paikkakuntien tuotteita toisiinsa, mutta toiselta puolen se on kaikenlaisten keinottelujen luvattua aikaa, jonne mielikuvitus tuskin voi hassumpaa enää keksiä. Ja me työläiset, "hölmöt" maksamme kaiken tämän lystin, pidämme kyllä tuollaisen keinottelijain ja kujeilijain lauman, viemällä heille senttimme, jotka kyllä tärkeämpäänkin asiaan tarvitseisimme.

Eri paikkakunnilta

WEBSTER'S CORNERS, B. C.

Voipa sanoa, että neljä viikkoa oli meillä länsi-canadalaisilla kesää tänä vuotena, sillä nuo neljä viikkoa oli poutaa ja lämmintä. Sato on muista kohtalainen, jopa hyväkin

Haalitoimintaa on ollut vähin läpi kesän, mutta virallisiin kokouksiin osanotto on ollut niukanlaista. Lasten sunnuntaikoulu-toiminta on järjestetty ja alettu pitämään kouluua säännöllisesti. Opettajavoimia ei ole tosin vielä lopullisesti järjestetty, vaan vanhat opettajat ovat alkaneet ainakin toistaiseksi.

4 päivä syyskuuta oli meillä täällä suomalaisella haalilla T.N.L. ryhmien neuvottelukokous, johon otti osaa Vancouverin, Albionin ja Webster's Cornersin toverittaria. Port Moody olisi kuulunut tähän ryhmään myös, mutta kun siellä ei ole vielä alettu yleisempää toimintaa, niin eivät yksityisestikään kukaan tulleet. Tämä kokous kumminkin muodostui vilkkaaksi, ollen osanottajia puoliväliin toistakymmentä. Keskusteltiin ensiksi siitä, kuinka saataisiin liiton jäsenet kaikki ottamaan osaa vilkkaammin kaikenlaiseen toimintaan ja käymään kokouksissa, sekä että kuinka voisimme saada joukkomme laajenemaan. Sihteeristön toimintakertomus kolmelta viime kuulta osoitti että olihan sitä ollut sentään jonkunverran toimintaakin, vaikkakin on ollut kesäinen aika, jolloin kaikki toiminta on yleisesti hiljaista. Toiminnan vilkastuttamiseksi päätettiin että Vancouverin toverittaret tekevät vierailumatkan Port Moodyyn ja Webster's Cornersin toverittaret Albion'iin, koettaen, jos mahdollista saada syntymään niissä jotain järjestötoimintaa.

Väkijuomakysymyksestä myös keskusteltiin ja päätettiin lähettää edustaja Labor Partyn kokoukseen, koittaen saada paremmin ja laajemmin vaikutetuksi oikein lainlaadinnallista tietä, että tuolle salakapakoitsijalaumalle, tultuaan syytteeseen tuon ammatin harjoittamisesta, tuomittaisiin vankeusrangaistuksiin, eikä päästettäisi rahasakolla, kuten nykyään. Kokouksessa olijat olivat sitä mieltä, että se olisi edes vähän peljättämässä noita laiskureita, jotka koittavat saada nykittyä toisilta työläisiltä heidän pikku ansionsa, murhata heidän sielunsa ja ruumiinsa.

Tämän kesäinen nuorten kesäkämppäys oli myös keskustelunalaisena, ja toimittu sen eteen onkin tarmokkaammin yleensä koko piirissä. Meiltäkin kustannettiin kolme oppilasta koko ajaksi ja yksi oli kai vaan vähemmän aikaa siellä. Kunhan nyt opitaan antamaan arvoa tällaiselle kesäkoululle, niin kyllä se saadaan paremmin tarkoitustaan vastaavaksikin ja uhrautuvaisuutta löytyy kustannuksien peittämiseksi. Tämäkin kokous toi uutta ajattelemisen aihetta yksilöille, kun siellä puhuttiin asiasta puoleen ja toiseen, jotkut ollen sitäkin mieltä, ettei tämän kesäinenkään koulu tuottanut mitään tuloksia. Yleensä ei voitu yhtyä tuohon ajatukseen, koska siellä olleet oppilaat ovat verrattain tyydyttävästi osanneet selittää teoreettisenkin puolen opinnoistaan. Päätettiin kumminkin esittää että oppitunteja lisättäisiin ja oppilaiden ikämäärä kohotetaan 14-ikävuoteen; sekä että opetusvälineitä hankitaan.

Vancouverin työläisnaisliiton osasto toimii iltamat tulevan lokak. aikana Webster's Corners'in toverittarien avustuksella. Näistä iltamista toivottavasti tulee jonkunlaiset agitatsioni-iltamat ja tulot iltamista annetaan opetusvälineiden hankkimiseksi mainituille kesäkursseille. — H. B.

COBALT, ONT.

T.k. 11 pnä pidettiin osastomme kokoukset, jotka ovat vieläkin kesähelteiden vuoksi samana sunnuntaina melkein kaikki. Sitäpaitsi ei täällä Cobaltissa ole kokouksessa kävijöitäkään kovin monta, joten se sopiikin vallan mainiosti että jatketaan "kesätoimintaa" talvellakin.

Osastomme organiseeraaja tov. E. Linna pyysi eron toimestaan paikkakunnalta poismuuton takia ja hänen tilallensa valitsimme tov. Gust. Lundin.

Vapauden paikallisasiamieheksi valitsimme tov. D. Helinin suosittamana tov. Lauri Taipaleen. Samalla tulkoon mainituksi että tov. Taipale on myöskin kommunistipuolueen täkäläinen jäsenkirjuri, joten ulkona olevat jäsenemme voivat suorittaa hänelle jäsenmaksunsa.

Huvitoimikunnan rahastonhoitaja Mrs. H. Rajamäki myöskin erosi toimestaan paikkakunnalta poismuuton takia ja hänen tilallensa valitsimme Mrs. Lempi Hildén'in.

T.k. 11 p:nä klo 3 ip. veimme viimeiseen lepopaikkaansa yhden nuoriso-osastomme innokkaimpia tovereita. tov. Viljo Bousun, joka kuoli t.k. 9 pnä, auto-onnettomuuden johdosta, joka tapahtui t.k. 5 p:nä Kirkland Laken ja Cobaltin välillä.

Näytelmäseuramme kärsii näytelijäin puutetta, vaan huolimatta siitä, koetamme pelailla kappaleita. Niinpä on nytkin harjoituksen alla 3-osainen huvinäytelmä, "Naisen viekkaus ja miehen järki". — Tästä ilmoituksissa tuonnempana.

Ja lopuksi mainittakoon, että m.m. kaupunkikomiteaankin kuuluu ainoastaan 8 jäsentä ja niistäkin "suvaitsee" aina joku olla poissa. Siis kaikki kokouksiin joka kerran ja täsmällisesti — L. H.

HEARST, ONT.

Kulkurin teitä kuljeksiessa ja maita mantereita mittaillessa on ollut tapani joskus pakista sana pari julkisuuteen, kun joksikin aikaa olen pysähtynyt jollekin paikkakunnalle.

Kansalaisiamme on tännekin alueelle kulkeutunut joksikin vieläväinen joukko, joiden alue käsittää muutaman mailin kauppalasta pohjoiseen. Muutoin ilolla mainita sopii, että enemmistö täällä olevista uurastajista on luokkatietoista proletariväestöä, joka ehkä aikoinaan on karaistunut teollisuuden palveluksessa, mikä millä kin maan kolkalla. Senpä vuoksi he tultuaan tänne maaseudun hiljaisuuteen, vaikka uutisfarmariksikin, ovat perustaneet keskuuteensa puhtaan luokkataistelujärjestön, jossa toimivat. Toverit, mikäli heitä joitakin tunnen, ovat innokkaita puoluesoluja. Vaikeinta vaan toiminnalle näyttää olevan se, vaikka niin kasvava kylä kuin tämä seutu tulevaisuuden mahdollisuuksineen onkin, on kokoushuoneiden puute. Mutta siinäkin

on paikalliset toverit alkutyön suorittaneet, rakentamalla jo omalle tontille pohjaperustusta. Varojen pienuuden takia on täytynyt jättää kesken.

Niinpä näin matkaavanakin kehottaisin lönä tahtoisin kehottaa lähiympäristön, etupäässä osastoja ja niitten yksilöitä, avustamaan joko lainaa tai muun muodossa tämän paikkakunnan tovereita, sillä mahdollisesti täältä on lähetetty tahi tullaan lähettämään avunpyyntöjä lähiympäristön osastoille. Niinpä keskustelkaa kokouksissanne ja päättäkää lainata joku ropo; paljon täällä tarvitakaan ja suuruudella ei ...nella. Tarkoitus on saada toimitalle välttämätön kokoushuone haali.

Sitten tämän seudun satunnaisiin katkaisussa y.m. töissä oleville läisille tahdon muistuttaa että sä tilaisuuksissa, jotka osasto ... jestää rahastonsa kartuttamiseksi on meidän kulkevien velvollisuus myöskin olla mukana, jollei muuten niin huvinautintomme vaikuttaa aineellisena kannattajana.

Ja loppujen lopuksi oma toivoni seni olisi paikkakunnan päävastuu le, että he kaikista pikkuasioista sista, joita mahdollisesti ilmenee, ilmatta kantaisivat kortensa yhteiseen kekoon, muistamalla tuo ... lause: yhtenäisyys on voimaa ... yksilöinä me kaadumme. T... lauseeseenhan nojautuukin ... luokkataistelun kannalla olev... läiset ja talonpojat, ja näin ... ja toimien työläiset kerran ... naat ja kruunupäät kukistaa.

SOINTULA, B.C.

Syyskuun 15 päivänä ... TNL:n osaston jäsenillä kokous, mutta kaikkien jäsenien ... olisi ollut tarpeellista ... lijoitten valinnan vuoksi. ... joittanutkin sai pitää virkansa seuraavan kolmekuukautta ... kustelua ryhmäkokousten ... josta keskusteltiin ennemmin ... osastossa, päätettiin pitää ... Kalevan ja Sointulan ... Myöskin komitea oli valittu ... sia laatimaan. Ensimäinen ... vottelukokous pidetään S... 28 päivä syyskuuta, alkaen ... ap., ja kaikki ovat tervetulleita sinne.

Seurasi vilkasta keskustelua ... nesta tärkeästä asiasta, joka ... daan siellä esille.

Kuultiin lasten kesä... oppilaan raportti, joka ... Yleinen mielipide oli ... oli ollut vähän, niihin ... hin verrattuna. Syynä ... TNL:n kokoukset ... vaan asiallisemmiksi, ... sioita riittää keskustelu... ta, kun vaan innostusta ...

KIRKLAND LAKE

Poikatalon hommista ... nita muutamalla sanalla ... edellä. Poikatalo nimi... uuden "ruuminkihlaus"... juhlaa lokakuun 1 ja 2 ... on kuiunut siitä, kun ... katalon vihkijäisjuhla ... me vuokratalosta omaan ... joskin suuri velkataakka ... Senjälkeen on meidän ... tynyt suomalainen ... pula samassa mitassa ... lon oli pakko ryhtyä ... jäsentensä asuntopula ...

Jo aikaiseen kevä... ryhtyä uuden talon ... asiat siihen kuntoon, ... vamme lähteä talon ... rakentamista.

Uutta taloa aloitettiin ... kolme kuukautta ... on talo jo niin pitkällä ... että lokakuun alussa ... sen käytäntöön. ... jalkaa pitkä 26 jalkaa ... tulee kaksi asuinhuone... tilavat ja siistit ... gelle, sekä tilava ... kellarikerrokseen ... teiden kuivauspaikka ...

Kun nyt viet... talon avajaisjuhla ... vat joukolla juhlaan ... hyvää kappaletta ...

Näytelmä... Poikatalon avajais... on 4-näytöksinen ... lunäytelmä, ... paine laulu... saanut suosion ... kappaletta ... kertaa. Nyt ... ensi kerta ... reella, niin ... tämä harvinainen ... sään ja ... mattavasa ... santoista ... jossa ... kauhun ...

Viisisataa ylitetty!

Tälläkertaa olemme hyvin lyhytsanainen. Toteamme vain, että ensimmäinen urakkamme, viisisataa uutta tilaajaa lehdellemme on hankittu ja siitä ansaitsee laaja asiamiesverkko julkisen päänsilityksen. Se oli reippaasti tehty, sitäkin suuremmalla syyllä, koska varsinainen ryntäys tapahtui vasta parina viime viikkona. Se osoittaa, että lehdellämme on vieläkin koko suuria levenemisen mahdollisuuksia, sillä kun selailee kirjoista eri paikkakunnille meneviä määriä, huomaa helposti, että joukossa on vielä runsaasti n.s. "mustia paikoja", joihin suomalaiseen asutukseen verrattuna on sangen pieni tilaajamäärä.

Lähin päämäärämme olkoon siis tästä lähtien kohottaa lehtemme tilaajamäärä toisella viisisataisella, ja tätä työtä edistääksemme otettakoon ensialuksi työnalle nämät "mustat paikat". Myöhemmin tulemme julkaisemaan luettelon niistä.

Eri paikkakuntien suhdetta toisiinsa näissä kilpailuissa emme ole vielä lopullisesti ehtineet tarkastaa, joten selonteko niistä jää myöhemmäksi. Tulemme sen kyllä lähiaikoina tekemään.

Tämän numeron jälkeen siirrymme siis viisipäiväiseen, joten tämä katsaus olkoon samalla jäähyväisjuttu kunnialla työnsä suorittaneelle kolmipäiväiselle Vapaudelle ja tervehdyspuhe viisipäiväiselle, reippain ottein alkaneelle lehdellemme. Jatkukoon sama yhteisymmärrys lehden ja sen kannattajajoukon välillä tästä edelleenkin, samoin kuin tähänkin asti.

Kunniaa hyvän päivätyön suorittaneelle Vapauden asiamiesverkolle!

LEVITYSTÄHYSTÄJÄ.

---

lannetta, jonka Venäjän vallankumous sai aikaan Unkarissakin, missä myöskin maailmansota oli kärjistänyt tilanteen siihen pisteeseen, joka johti siihen, joka on jokaiselle tunnettua, että kansa kukisti silloisen hallituksen, ja otti ohjat omiin käsiinsä ja perusti Unkariin Neuvostovallan. Se tosin ei ollut pitkäaikainen sillä taantumus sitten kukisti sen mitä verisemmin, josta, samanlaisesta myös kaikilla suomalaisilla on elävä muisto omasta kotimaastamme, jossa on käyty nuo samat taistelut. "Pustan poika" kertoo miehestä, jonka kohtalon kummallinen tie saattoi kreivistä, Unkarin suurimmasta aatelisesta, pelätyimmäksi "anarkistiksi" ja kumousmieheksi. Se kuvaa elävästi, kuinka kummallisia teitä voi kohtalo joskus johdattaa ihmistä. Kun näytelmän tekijä itse esiintyy näytelmän pääosassa, on syytä uskoa sen onnistuvan hyvin, koska näyttämömme parhaat voimat ovat myös mukana. Sama näytelmä esitetään seuraavana lauantaina Cobaltin suomalaisella haalilla. On siis syytä myös cobaltilaisten pitää tämä tilaisuus mielessään.

*

Edellä oleva kirje saapui toimitukseen vasta puolenpäivän aikaan keskiviikkona, joten se ei mitenkään ehtinyt lehden keskiviikon numeroon. Kirje oli muuten leimattu Kirkland Laken postikonttorissa, syyskuun 27 p:nä, vaikka se kirjoittajan päiväyksestä päättäen on kirjotettu jo 25 p:nä. — Toimitus.

Ammatillinen liike

Brander, Ont., Mile 101

Rikkureita ilmaantunut

Nyt kun metsätyöläiset juuri ovat nousemassa taisteluun oikeutetuista palkkavaatimuksistaan, niin tapaamme täällä noiden Suomesta tulleiden valkaisijain taholta juuri samaa mitä ne Suomessakin ovat tottuneet tekemään, nimittäin rikkuroimaan ja siten polkemaan työläisten elintasoa. Ahtola on yksi "kuuluisuus" Suomesta, ja siksi hän näyttää pyrkivän täälläkin, sitä todistaa hänen touhunsa järjestyneitä työläisiä vastaan. Hän on suu vaahdossa huutanut, että heidän "pätsäri"-kämpältään saa lähdön jokainen joka uskaltaa vilpittömästi työläisiä eduskaltaa. Häneen on myös liittynyt toitaa. Häneen on myös liittynyt toisiakin heikkoja ja horjuvia työläisiä, jotka ovat muka tähän asti olleet sympaattisia työläisten järjestymis- ja palkkavaatimustaisteluille. Näin ollen on viisain, etä näiden aidalla istujien ja kahta naamaa näyttävien nimet saatetaan työläistovereiden tietoon. Nimet ovat: Svante Muikkula, Kalle Impola, Walder Marjakangas, Antti Laurila ja Vanha Hintti, ja toisia, joiden nimet myöhemmin julkaisemme.

Työläistoverit! Me olemme taistelussa elinehtojemme ja olemassaolomme puolesta, siispä viritettäköön asiaamme kädestä käteen ja suusta suuhun, että luokkakäsitteet tulisi selviksi mahdollisimman laajoille työtätekeville joukoille. Valistus- ja kasvatustyötä tehdessämme meidän myös tulee paljastaa moiset lurjukset jotka heti juudaksen tavoin ovat valmiit toverinsa pettämään. Muistakaamme, että kerran nousee maailman kurjuuden kuilusta tuomari juudaksille ja sortajille ja se tuomari on maailman työtätekeväluokka, joka tänäpäivänä miljoonaisena riviään järjestää ja kulovalkean nopeudella agitatsioniaan pimeyteen kylvää. Oletko sinä jo paikkasi tällä työvainiolla järjestänyt?

Katooliset kiihkoilijat kapinoineet Meksikossa

34 kapinitsijaa kaatunut ja kapinoiva pappi teloitettu

Meksiko City, syysk. 28. — Los Mazouitesin lähellä nousivat katoolilaiset kiihkoilijat kapinaan, pappi Sedanon johdolla. Taistelu kesti neljä tuntia ja siinä kaatui 34 kapinallista; heidän johtajansa joutui vangiksi ja tuomittiin sotaoikeudessa kuolemaan. Hallituksen joukoista kaatui kaksi sotilasta ja yksi alipäällikkö; yksi päällikkö ja yhdeksän sotilasta haavottui. Taisteluihin otti osaa liki kolmesataa kapinoitsijaa.

— Henry Fordin 66-vuotias veli on kuollut Detroitissa kadulle, saapuessaan kotiin Fordin kaupungin kokouksesta.

CANADIAN PACIFIC

SAILINGS

MONTREALISTA

Liverpooliin

Syysk. 30, lokak. 28 .... Minnedosa
Lkoak. 7 *marrask. 4 .... Montclare
*Lokak. 14, *marrask. 11 Montrose
Lokak. 21, *marrask. 18 .. Montcalm
*Marrask. 25 .... Melitia
*Käy Greenockissa.

Belfastiin—Glasgowiin

Syysk. 29, lokak. 27 ..... Metagama

QUEBECISTA

Cherbourgiin—Southamptoniin—Antwerpeniin

Lokak. 5, marrask. 2 .... Montroyal
Lokak. 19, marrask. 16 .. Montnairn

Cherbourgiin—Southamptoniin

Lokak. 12 .... Empress of France
Lokak. 26 .... Empress of Scotland
*Käy Hamburgissa.

Kysykää paikallisilta asiamiehiltä

L. O. TREMBLAY, District Pass. Agent North Bay

Työläinen! — Oletko tilannut jo Vapauden?

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.20

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 5c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Kaikki sähkölähetykset tehdään suoraan Sudburysta Helsinkiin samana päivänä kuin saapuvat Vapauden konttoriin.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tai edustamassa erikoiskurssia.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN. TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Tehkää lähetykset osoitteella:

VAPAUS,
Box 69. SUDBURY. ONT.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS BRANCH OFFICE
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario.

DAVID HELIN
eripaikkakunnille Pohj.-Ontariossa.

J. OKSANEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
So. Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

A. T. HILL,
Toronto, Ont. — Tavattavissa iltaisin 957 Broadview Ave., ja päivisin Room 304, 95 King St., E.

Osuusruokala

Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa ateriottain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.

FINNISH CLUB
Box 297. Kirkland Lake, Ont.

AIKATAULUN MUUTTAMINEN—CANADIAN NATIONAL RAILWAYS

Canadian National Rys. antaa täten tiedoksi aikataulun muuttamisen matkustusjunissa, joka tulee voimaan syysk. 25 pv.

Junat No. 39 ja 40, kesällä kulkevia, Torontosta Sudburyyn ja Capreoliin ovat lakkautettu.

Juna No. 3 lähtien Torontosta 9 j.p. saapuu Sudburyyn 6.15 a.p. Juna No. 4 lähtee Sudburysta 10.25 j.p.p. saapuu Torontoon 7.40 a.p.

Etelään menevä makuuvaunu No. 4 Sudburysta on valmiina 9.30 j.p.p. matkustajia varten. Makuuvaunu Torontosta No. 3 junassa on 7.30 a.p. käytettävissä Sudburyn asemalla.

Moottorivaunu No. 618 lähtien Capreolista 6.45 a.p. saapuen Sudburyyn 7:45 a.p. Parry Soundiin 12.15 j.p.p. tiistaina, torstaina ja lauantaina, tekien sopivan vaihdon Toronton matkustaville.

Moottorivaunu No. 617 lähtien Parry Soundista 8.35 j.p.p. saapuen Sudburyyn 8.15 j.p.p. Capreoliin 9.05 j.p.p. maanantaisin, keskiviikkosin ja perjantaisin. Tämä vaunu yhtyy Parry Soundissa Toronton junaan.

Juna No. 3 lähtee Winnipegiin ja lännelle Sudburysta 5.20 ap. päivittäin.

Juna No. 4 Winnipegistä ja länneitä saapuu Sudburyyn 11.10 j.p.p. päivittäin.

Muita vaihdoksia ei ole.

Lähempiä tietoja voitte saada CITY OFFICE,

Puhelin 174, tai asemalta, puh. 337.

Surulla ilmoitan että elämäntoveri

RIKHART OJA,

muutti tuonen tuville oman kätensä kautta Kirkland Lakella, Ontariossa, syyskuun 4 p:nä, 1927. Vainaja oli syntynyt Merikarvialla Turun ja Porin läänissä 7 p:nä kesäkuuta, 1875. Jätti jälkeensä vaimon ja pojan sekä laajan tuttavapiirin tässä maassa sekä sukulaiset ja tuttavat Suomessa.

Hugo ja Aino Oja.

Hän kenties unohti omansa ja uskoi maailman valheisiin. Se hänen iltansa oli viime rusko, kun päätti päivänsä kädestään.

Lausun vilpittömät kiitokset pienelle toverijoukolle joka saattoi vainajan viimeiseen lepoon ja erittäinkin David Korhoselle suruni osanotosta.

Aino Oja.

Rakennus puitteet

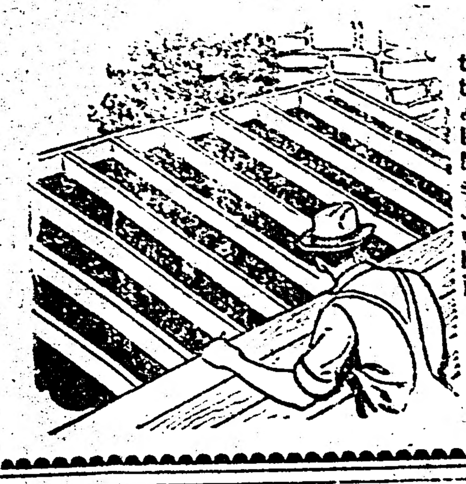

talossa ovat hyvin tärkeät. Antakaa meidän täyttää teidän rakennustarpeet: päällys laudat, katto hirret, lattia laudat j.n.e. Me spesialiseeraamme semmoisissa puutarpeissa, joita kannattaa ostaa ja me takaamme että ovat määrittelemisemme arvoisia. Puhukaa Mr. Ed. Harjun kanssa jos haluatte uusia katto päreitä.

The Milton Francis Lumber Co.

Puhelimet 1901—999 (P)

BAY ST. MEAT & FISH MARKET

SUOMALAINEN LIHAKAUPPA

Ensiluokkaista tuoretta ja savustettua ja keitettyä lihaa ja kalaa.

Phone N2713 — Huolellinen palvelus, — 288 Bay St.

H. KANTOLA

PORT ARTHUR ONTARIO

CITY GROCERY

(Entinen Smiley Grocery)

Jättäkää tilauksenne meille ja kokeilkaa liikettämme, vakuutamme ensiluokkaisella tavaralla ja hyvällä kohtelulla saavuttavan suosionne.

86 South Cumberand Street, Port Arthur, Ont.

MATTILA & HIETANEN, omist.

SUURI THUNDER BAY STORE

on muutettu omaan valoisaan ajanmukaiseen liikehuoneustoon, jossa suositellaan kaikkea ruokatavara-alaan kuuluvaa tavaraa niinkuin ennenkin. Ollen suurin linjalähetysliike Fort Williamissa.

THUNDER BAY STORE

611 SIMPSON STREET — FORT WILLIAM, ONT.

P. LANKINEN, omistaja. (K

P. Lankinen, omistaja.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:
Consulate General of Finland,
Room 918
118 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — D. J. Cable, 40 King St., St. John, N. B. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — G. W. Törnroos 551 Howe St., Vancouver, B. C. — H. P. Albert Hermanson, 470 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Copper Cliff, Ont.

Haloo Pojat!

Kun tulette Montrealiin niin tulkaa asumaan 258 St. Antoine St. Siis näkemiin.

SANNY KINBERG

J. N. DESMARAIS

Asianajaja — lakimies — notario

McKEY BUILDING,
Sudbury, Ont.

UUSIA SUOMALAISIA LEVYJÄ SAAPUNUT 75c.

W. Larsen Acc.

3031 Helmi — Scottische
Viimeinen Valssi

Hannes Saaren laulamia:
Meripojan Heilat ja Chrystantemun No. 3036—F.

Kalle Kauppi, baritoni

3032 F Maailman Matti
Rivakka Polkka

Aino Saari, soprano

3039 F Sorakumpujen vainajille
Tehtaassa

3044 F Mustalais Ruhtinatar No. 3
Ingapieni

3041 F Marjalunnin Jussi
Härmän Pojat

3042 F Aikoja entisiä
Heilini soitteli

3043 F Kevät Suomen metsässä
Käki, Valssi

Hiski Salomaa (Comic laulu)

3045 F Askon Kolmerivinen
Tiskarin Polkka

Leo Kauppi

3049 F Laulu on iloni ja työni
Heitä huolet pois

Postirahan tuleo seurata tilausta.

Ampliphonic Gramofooneja
$95.00—$115.00

Uusia "Brunswick" Gramofooneja
$155—$235

BARKERS MUSIC STORE

Phone 1694,88 Durham St., Sudbury

Rikas punainen veri pitää teidät lämpimänä ja terveenä talvella

Nuga-Tone

puhdistaa ja rikastuttaa verenne

Lisää sen kierrosvoimaa, tuottaa hyvän, puhtaan ja voimakkaan veren, mikä pitää teidät hyvin terveenä ja lämpimänä talvella.

HINNAT
OVAT
SAMAT
KUIN
ENNENKI

Suomalai
nut myyjä
maan.

The Sudbu
Lim
Corner Elm &

Dr. F. C. Fraser

HAMMASLÄÄKÄRI

Johnso

Vastapäätä

Avioeroilmo

Olen eronnut miehestäni, A vusta, jonka täten tutuille ja tematottomille ystäville ja vihami le tiedoksi annna.

Marian Koivu,
Box 538, Rossland, B. C.
Entinen osoite
Nanaimo, B. C. (114 P.

Kalaverkkoja

Saapuneet suoraan Scotlandista. Nämä verkot ovat erittäin hyvin tehtyjä parhaimmasta scotlantilaisesta liinasta. Voitte luottaa niihin että kalat pysyvät. Meidän tilatessa suuren määrän kerralla saimme erikoiselle hinnalla. Verratkaa.

UUDET HINNAT

20 yds. 4 t. silmillä, 4 jalkaa syvä, pauloitettu ainoastaan	$2.75
20 yds. 3½ t. silmillä, 4 jalkaa syvä, pauloitettu ainoastaan ...	3.00
20 yds. 3 t. silmillä, 4 jalkaa syvä, pauloitettu ainoastaan	3.25
30 yds. 4 t. silmillä, 4 jalkaa syvä, pauloitettu ainoastaan	4.20
30 yds. 3½ t. silmillä, 4 jalkaa syvä, pauloitettu ainoastaan ...	4.60
30 yds. 3 t. silmillä, 4 jalkaa syvä, pauloitettu ainoastaan	5.25

Pauloitettu, kohoilla ja painoilla varustettu

30 yds. 4 tuuman silmillä, 4 jalkaa syvä	$5.25
30 yds. 3½ tuuman silmillä, 4 jalkaa syvä	5.75
30 yds. 3 tuuman silmillä, 4 jalkaa syvä	6.25

Verkko Liinoja

3 paunan nippu, 4½ tuuman silmä, 4 jalkaa korkea	$12.00
3 paunan nippu, 4 tuuman silmä, 4 jalkaa korkea	12.50
3 paunan nippu, 3½ tuuman silmä, 4 jalkaa korkea	13.00
3 paunan nippu, 3 tuuman silmä, 4 jalkaa korkea	13.50
Paula lankaa yhden paunan kerissä	.90
Silmä lankaa ¼ paunan kerissä	1.15

HUOM.! Ostakaa verkkonne nyt. — Me lähetämme postivapaasti.

COCHRANE-DUNLOP HARDWARE, LIMITED

SUDBURYN SUURIN RAUTAKAUPPA

Durham Street Sudbury, Ontario

Postiosoite: SUDBURY, Ont. — W. KALLIO, suom. kauppa-apul.

THE REAL BAKE SHOP

Omistajat E. ja U. KAIHO.

— Valmistaa —

KOVAA LEIPÄÄ, KORPPUJA JA KAIKENLAISIA LEIVOKSIA

Ulkolähetykset toimitamme joutuin ja huolellisesti.

Box 406

SCHUMACHER, ONTARIO

HUOMATK

PILETTIÄ S
mesta Can
valinjall
toja
neel
p

PAKKOMYYNTI

joka on juuri parhaassa käynnissä, on saanut suuren huomion. Tavaraa on myyty paljon, joka onkin oikeaan aikaan, näin rankkain syksyilmojen aikana.

POIKAIN PUKUJA — rajoitettu määrä $4.95
TALVIPALTTOJA — rajoitettu määrä $4.95
MACKINAW TAKKEJA $4.95

Kaikista puvuista myönnetään 20 pros. alennus

Kaikki uusinta mallia ja kankaat englantilaisia uutuuksia.

KINTAITA — aivan parasta hevosnahkaa .... .95
VILLASIA ALUSVAATTEITA — aivan uutta varastoa $1.65
ENGLANTILAISIA SUKKIA .... .45

Tulkaa joukolla ja varmaan tulette tyydytetyksi. Kiirehtikää!

Karl Lehto

BALMORAL HOTEL BLOCK "Vilkkain miesten kauppa kylässä" ELM STREET, SUDBURY, ONT.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottamasta 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

FRED LEE, PESULAITOS, POIKAtalon vieressä Sudburyssa. Hyvä työ ja halvat hinnat. Puhelin 365. Pesuvaat haetaan kun ilmotetaan puhelimella ja toimitetaan puhtaana takaisin.

RUOKAA JA ASUNTOA SAA 333 Spruce Street West, Justiina Ritari. Puhelin 1822.

PORT ARTHUR, ONT.

VIKKI [illegible]KULAN KUORMAauto, erikoiset hienat kenttä- ja kalamatkeihin. [illegible] S. Court St., Port Arthur. Puhelin N2322. (P)

HAL[illegible]AN OSTAA HALKOJA kaiken lajisia. [illegible] Wanson, 280 [illegible] St., Port Arthur, Ont. (P)

[illegible]RNION LIHAKAUPPA [illegible] BAY St. [illegible] lihaa [illegible] muuta ruokatavaraa [illegible] päivän halvimmilla hinnoilla. Puhelin [illegible] N. J. Aarnio.

[illegible] KELLOSEPPÄ [illegible] KELLO[illegible] kuuluvaa työtä [illegible] tehdään. Myöskin [illegible] kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

FORT WILLIAM, ONT.

[illegible] A. STEN[illegible] [illegible] tafille [illegible] lihaa. Palvelus [illegible]. Puhelin [illegible] 607 Simpson St., Fort William, Ont.

[illegible] PUKUNNE [illegible] [illegible] 331 Simpson St. Puhelin 1185 S.

TIMMINS, ONT.

SIMES HOOKER & DREW VAkuutuksia ja kiinteimistöjä. ADminion Bank Building, Timmins, Ont. — Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia. (P)

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

Maito-osuuskuntakomitean tiedonantoja. Keskiviikona, t.k. 28 päivä pitivät Sudburyn suomalaiset maidonkuluttajat kokouksen Libertyhaalilla, jossa päättivät edelleenkin olla käyttämällä tuoretta maitoa, entisten sopimuksien mukaisesti.

Samalla alettiin laajemmin käsittelemään jo edellisessä kokouksessa herätettyä kysymystä osuus-maitoliikkeen perustamisesta. Asia tuntuikin olevan melko pitkälle kehittynyt kokouksen osanottajien mielipiteissä; voipa sanoa, että yleinen innostus vallitsi yrityksen suhteen. Tämä kokous ei katsonut kuitenkaan voivansa tehdä enempää kuin valita komitean hanketta kehittämään, joten päätettiin valita viisi-henkilöinen komitea, johon tulivat: John Kivi, J. V. Kannasto, A. Vaara, Emil Heino ja John Wirta. Tämän komitean velvollisuudeksi jätettiin kutsua yleinen tuottajain ja kuluttajain kokous niin pian, kun komitea katsoo suorittamiensa valmistelutöiden tekevän sen mahdolliseksi.

Tähän mennessä katsookin komitea päässeensä jo niin pitkälle, että **kutsuu täten mainitunlaisen kokouksen Liberty-haalille sunnuntaiksi, 2 p. lokakuuta, kello 2 iltapäivällä.**

Koska tämän hankeen pohjimmaisena tarkoituksena on saada aikaan suoranainen yhteistoiminta ja yhteisten etujen valvominen tuottajain ja kuluttajain välillä, kehoittaa komitea kumpaakin ainesta olemaan lukuisasti edustettuna heti alussa, etteivät mitkään väärinymmärrykset pääse tätä yhteistoimintaa turmelemaan. Kaikki, mitä tähän asti on toimittu, on katsottava vain valmisteleviksi ja väliaikaiseksi toiminnaksi ja sitä voidaan niinollen tarpeen mukaan muutella, mutta tästä lähtien on ruvettava tekemään seisovaa työtä, siis kaikkien mukanaolo on tarpeellinen. Nyt on aika panna osuustoiminta alkuun, ensin yhdellä alalla ja siitä sitten voimien kasvaessa laajentaa.

Komitean määräyksestä:
John Wirta.

Kisan yleinen kokous ensi maanantaina, kello 8 ip. — Kaikkien jäsenten ehdottomasti saavuttava!

Lakkoutuneitten metsätyöläisten kokous pidetään Liberty-haalilla ensi sunnuntaina, lokakuun 2 p:nä, alkaen kello 10 ap., eikä kello 2 ip., kuten aikaisemmin suunniteltiin.

Ensi sunnuntai-iltana on Libertyhaalilla sotavastainen ja sanomalehdistön kansainvälisen päivän illatsu. Tilaisuudessa esitetään monipuolinen ohjelma, jossa on puheita, lausuntoa, soolo- ja kuplettilaulua, näytelmä "Kaivostyömies", kuvaelma y.m. Ohjelma alkaa kello kahdeksalta.

Kisan potkupalloharjoitukset ensi sunnuntaina, kello 2 ip. — Kaikkien Kisan jäsenten ja jäseniksi aikovien toivotaan saapuvan tilaisuuteen.

Seuraava näytelmä tulee olemaan hauska amerikalainen huvinäytelmä "Erehdyksiä" 15 p:nä lokak.

Kulissimiehet ja puvustonhoitajat saapukaa näyttämölle tänä iltana klo 7.30. Please!

Harjoituksia ensi viikolla. "Erehdyksiä", maanantai, keskiviikko ja perjantai-iltoina klo. 7.30. Pitäkää mielessänne.

Näytelmän, "Uhrit" ensi-esityksestä, joka tapahtuu ensi lauantaina, 1 p:nä lokak., tahdomme yleisölle vielä huomauttaa. Kenenkään ei tarvitse epäillä sitä, että eikö tämä näytelmä olisi todella katsomisen arvoinen.

Rientäkää vain jokainen ostamaan lippunne etukäteen, sillä kuten tavallista, tulevat ne tälläkin kertaa loppumaan kesken. Jokainen jo tietääkin missä paikoissa lippuja on myytävänä.

Maito-osuusliikkeen, joka Sudburyyn on juuri perustettavana, osakemaksuja keräävät seuraavat henkilöt: John Kivi, A. Vaara, John Wirta, E. Heino, E. Jääskeläinen ja J. V. Kannasto. Väliaikaisena rahastonhoitajana toimii J. V. Kannasto ja on hän päivisin tavattavissa Vapauden konttorissa, jossa voi käydä osakemaksuja suorittamassa.

Tulipalo, joka nähtävästi sai alkunsa liiallisesti kuumenneesta lämmitysuunin savupiipusta, hävitti tiistai-iltana täydellisesti 305:ssä Regent-kadulla asuneen Wm. Hallin kodin, tuottaen noin kahdentuhannen dollarin vahingon, joka kuitenkin tulee korvattua vakuutuksella. Ennenkun toisessa huoneessa olleet Hall ja hänen vaimonsa huomasivat tulen irtipääsyn, oli se jo ehtinyt päästä niin pitkälle, että Hall ei enää voinut käyttää tulessa olevassa huoneessa ollutta puhelinta ilmottaakseen asiasta palokunnalle. Tämä muuten sai käydä tulipalopaikalla kaksi kertaa, kun tuli ei ottanut uskoakseen ensimäistä sammuttamista, vaan alkoi muutamien minuuttien kuluttua uudelleen. — Ilman muuttuessa kylmäksi uhkaa sama kohtalo suurta enemmistöä työläisperheistä, joilla ei ole varaa hankkia turvallisia lämmityslaitteita vuokraamiinsa enempää kuin omistamiinsakaan hökkeleihin ja joitten vähäinenkin "omaisuus" on vielä useammassa tapauksessa vakuuttamatta.

Maidonkuluttajien kokoukseen, joka pidettiin Liberty-haalilla viime keskiviikkona, oli kokoontunut runsaasti osanottajia, huolimatta sateisesta säästä. Ensimäisenä asiana otettiin keskusteltavaksi lakon jatkamismahdollisuus. Päätettiin yksimielisesti lakkoa jatkaa.

Metsätyöläisten kokoukseen, jota pidettiin ravintolahuoneessa, lähetettiin henkilö selostamaan metsämiehille, että pysyisivät pois sellaisista "mojakkasapoista", jotka ostavat maitoa niiltä maidonvälittäjiltä, joita vastaan taistelua käydään.

Tämän jälkeen otettiin keskusteltavaksi kysymys osuusmeijerin perustamisesta. Useiden puheenvuorojen käytön jälkeen valittiin 5-henkinen komitea, jolle annettiin täydet valtuudet asian edistämiseksi ja joka velvotettiin kutsumaan koolle maidontuottajien ja -kuluttajien yhteinen kokous niin pian, kun komitea on saanut asiaa riittävässä määrässä edistettyä.

Entinen julkisuuskomitea velvotettiin jatkamaan työtään ja kaikkia asianharrastajia kehotettiin toteuttamaan ennemmin tehtyjä päätöksiä. Julkisuuskomitea vapautettiin kirjottamisvelvollisuudesta paikalliseen englanninkieliseen lehteen, koska lehden taholta oli ilmotettu, että lehti on ainoastaan uutislehti, eikä "agitatsionia ja propagandaa" varten ja että lakkolaisten uutisten julkaiseminen on sen mielestä propagandan levittämistä.

Maitolakkolaisten seuraava kokous päätettiin pitää keskiviikkona, lokakuun 5 p:nä, alkaen kello kaksi päivällä, Liberty-haalilla, ellei tämä julkisuuskomitea toisin ilmota.

Julkisuuskomitea.

Oltuaan tiedottomassa tilassa kaksi viikkoa ilmoitetaan täkäläisessä St. Josephin sairaalassa olevan Arthur Cuissonin osottavan toipumisen merkkejä. Gogamassa t. k. 12 p:nä tapahtuneessa tappelussa löi Ephriam Belair-niminen mies Cuissonia päähän "peavy"-nimisellä uittomiehen työkalulla. Belair on siitä saakka ollut vankilassa, josta hänet keskiviikko-aamuna vapautettiin tuhannen dollarin takausta vastaan siksi, kunnes Cuisson toipuu niin paljon, että kykenee esiintymään oikeudessa todistajana päällehyökkääjäänsä vastaan.

Aterioita ja huoneita

Hyvää ruokaa ja siistejä uudestaan sisustettuja huoneita kohtuullisilla hinnoilla tarjoaa poikatalolla

Consumers Society
Sudbury, Ontario. — Elm Street.
Puhelin 1984.
Postiosote: Box 1298. (Ilm.)

Rahaa Lainataan

kiinteimistöä vastaan.
Kysykää
J. N. DESMARAIS,
McKey Building (P)

KELLOSEPPÄ

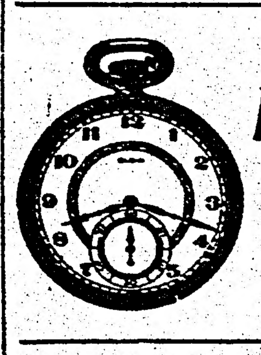

A. Heiskanen

Sudbury, Ont.
—Box 1873—
9 Durham St.

Parturiliikkeeni

sijaitsee
7 Durham Street. — Sudbury, Ont.
Naisten työtä tehdään samassa paikassa. IVAR SALO.
SUDBURY, ONT.

Liha- ja Ruokatavarakauppa

71 Cedar St. —— Sudbury, Ont.
Telephone 844. — Box 524.
NIEMI & VALKEAPÄÄ

HAUSKAA JA REPÄISEVÄÄ

Toronton Työläisnaisten Liiton

suomalainen osasto
—— toimii ——
Hauskat ja iloiset

Naamio-Tanssit

Keskiviikkona lokak. 5 päivänä

Don-haalilla 957 Broadview Ave.

Jaetaan kolme rahapalkintoa parhaiten onnistuneille.
Tanssi alkaa kello 8.30 hyvällä soitolla.

Nuga-Tone

Tulokset 20 päivässä tahi rahanne takaisin.

TEKEE RIKKAAN PUNAISEN VEREN, LUJAT, KESTÄVÄT HERMOT, ELINVOIMAISIA MIEHIÄ JA NAISIA.

Kun olette menettäneet terveytenne, kun ajatuksenne tylsistyy ja ruumiinvoimanne heikkonee, kun olette turhaan koettaneet parantautua kiihoitusaineilla ja huumaavilla lääkkeillä, niin koettakaa Nuga-Tonea. Silloin olette ihmeeksenne huomaava, miten pian tunnette itsenne uudeksi ihmiseksi! Yhdeksän kymmenettä osaa kaikista ihmiskunnan vaivoista, kuten huono ruokahalu, ruuansulatus, vatsakaasu ja turpoava vatsa, kova vatsa, maksataudit, reumaattiset säryt, päänkivistys, hermotaudit, elinvoiman puute, hermostuneisuus ja unettomuus johtuvat Hermo-Voiman puutteesta, heikosta, vesimäisestä verestä ja huonosta verenkierrosta.

Jokaisen elimen, jokaisen ruumiintoiminnan tehokkaisuus riippuu Hermo-Voimasta. Hermo-Voima on vatsan, maksan, munuaisten ja suoliston, sydämen lyönnin ja verenkierron toimeenpaneva voima. Nuga-Tone on parhain apu hermoille sekä fyysillisesti rappeutuneelle. Miksi? Siksi että se on yhdistelmä kahdeksasta tärkeästä luovasta aineesta, joita parhaat lääkärit suosittelevat, ja on siinä erikoisen runsaasti rautaa ja fosforia—ravintoa verelle ja hermoille.

Nuga-Tone panee maksan toimintaan, saa suoliston kuntoon, niin että ne liikkuvat säännöllisesti. Se eloittaa munuaiset, poistaa myrkylliset liika-aineet. Ei enään kaasua eikä turvotusta, ei pahanhajuista hengitystä eikä tahnaista kieltä! Ei enään kipua ja särkyä! Nuga-Tone antaa ihmeellisen ruokahalun, hyvän ruuansulatuksen, lujat hermot ja sikeän, voimistavan unen. Nuga-Tone rikastuttaa veren, parantaa verenkierron, antaa terveyden punan kasvoille ja kirkkauden silmille! Se tekee voimakkaita miehiä ja terveempiä, kauniimpia naisia. Nuga-Tone ei sisällä opiumia eikä huumaavia aineita—ei mitään mikä pakoittaisi niitä nauttimaan kauemmin kuin on tarpeellista. Nuga-Tone lähetetään pienissä paketeissa. Se on sokerilla päällystettyä, hyvänmakuista ja helppoa nauttia. Koettakaa sitä, ja te tulette esittämään sitä tuttavillennekin.

MEIDÄN EHDOTON TAKUUMME: Nuga-Tonen hinta on yksi ($1.00) dollari pullolta. Jokainen pullo sisältää yhdeksänkymmentä (90) pilleriä, kokonaisen kuukauden tarpeen. Myydään kuusi pulloa, kuuden kuukauden tarve, viidellä ($5.00) dollarilla. Nauttikaa Nuga-Tonea kaksikymmentä (20) päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiin, palauttakaa jälellä olevat laatikot kanssa meille, niin me lähetämme rahanne heti takaisin. Te ette hävii senttiäkään. Me pidämme vahingon.

——KÄYTTÄKÄÄ TÄTÄ KUPONKIA TILATESSANNE——

National Laboratory Fin. 21 — 1018 So. Wabasa St., Chicago, Ill

Herrat:—Lähetän tässä kirjeessä.......... jolla lähettäkää minulle.......... pulloa Nuga-Tonea.

Nimi ....

Katu ja numero tahi R. F. D. ....

Kaupunki.......................... Valtio..........................